

KAMER VAN BEROEP GEMEENSCHAPSONDERWIJS

BESLISSING

GO / 2019 / 10 /.../ 3 oktober 2019

Inzake ... wonende te ...,
 bijgestaan door ..., advocaat te 3840 Borgloon, en ... , ACOD Limburg,

Verzoekende partij

Tegen ... met maatschappelijke zetel te ... ,
 vertegenwoordigt door ..., algemeen directeur,
 bijgestaan door ..., advocaat te 2000 Antwerpen,

Verwerende partij

Met een ter post aangetekende brief 27 juni 2019 tekent ..., advocaat, namens ... beroep aan tegen de beslissing van 16 mei 2019 van de Raad van bestuur van Scholengroep ... waarbij de tuchtmaatregel van het ontslag wordt opgelegd.

1. Over de relevante gegevens de zaak

... is sinds 25 jaar werkzaam als vastbenoemd leerkracht mechanica in het beroepsonderwijs aan het GO!

Op 5 oktober 2018 ontvangt ..., toenmalig directeur GO! ... , twee filmpjes, gemaakt door leerlingen. De filmpjes werden de dag voordien ook al aan een secretariaatsmedewerker getoond. In een eerste filmpje houdt verzoekende partij een gasbrander naast het oor van een leerling en drukt het ontstekingsmechanisme in. In

een tweede niet duidelijke filmpje lijkt de verzoekende partij een leerling aan te moedigen om een andere leerling die op de grond ligt (harder) te slaan.

... vraagt op 10 oktober aan verzoeker of hij de werking van een gasbrander uitlegt door deze tegen het hoofd van een leerling te houden en diens ogen te bedekken. Verzoekende partij ontkent en wordt daarna geconfronteerd met de filmpjes. Op 10 oktober 2018 overhandigt de directeur een vaststellingsfiche.

Nadat op 15 oktober 2018 een vraag tot schorsing was uitgegaan van ... , schorst algemeen directeur ... met een ter post aangetekende zending van 18 oktober 2018 bij hoogdringendheid de verwerende partij preventief en wordt zij opgeroepen voor verhoor.

Op 16 oktober 2018 werd de onderzoekscel van het GO! verzocht om een onderzoek te voeren naar de te laste gelegde feiten. De Onderzoekscel maakt een uitvoerig onderzoeksrapport.

Op 8 november 2018 bekrachtigt de Raad van bestuur van de Scholengroep ... de preventieve schorsing. Met een ter post aangetekende zending van 9 november 2018 wordt aan verzoekende partij de beslissing van de bevestigende preventieve schorsing meegedeeld. Er wordt geen beroep aangetekend tegen de preventieve schorsing.

De algemeen directeur nodigt ... uit voor de hoorzitting van de Raad van Bestuur op 16 mei 2019. ... was op de hoorzitting aanwezig samen met zijn raadsleden. De Raad van Bestuur Scholengroep ... beslist op 16 mei 2019 tot de tuchtmaatregel van het ontslag.

De redenen van het ontslag zijn de volgende:

“Volgende tenlasteleggingen als bewezen voorkomen en als inbreuken op de plichten van de personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs moeten worden beschouwd:

- Het – in de periode eind september, begin oktober 2018 – op een volstrekt onprofessionele en onverantwoorde manier benaderen van de leerling ... door hem een gasbrander tegen het oor te houden en het ontstekingsmechanisme te doen ‘klikken’, zogenaamd om de werking van het toestel te demonstreren, maar, zoals blijkt uit het onderzoeksrapport eveneens om ‘de leerling op zijn plaats te zetten’;*

- *Het, eveneens in het schooljaar 2018-2019, in de periode voorafgaand aan 5 oktober 2018 op een volstrekt onpedagogische manier handelen door twee vechtende of 'speelvechtende' leerlingen (... en ...) vurig aan te moedigen (door te roepen van 'te goei', het maken van een armslagbeweging en het met hoofd knikkend te bewegen), in plaats van op een professionele manier tussen te komen en de orde in de klas te herstellen."*

De tuchtbeslissing wordt aangetekend verstuurd op 11 juni 2019.

Met een ter post aangetekende zending van 27 juni 2019 tekent ... namens ... beroep aan tegen de tuchtmaatregel van het ontslag.

2. Het procedureverloop

Met een ter post aangetekende zending van 8 juli 2019 worden de partijen uitgenodigd voor de zitting.

Met een e-mail van 13 augustus 2019 maakt de advocaat van verwerende partij het dossier over.

Met een ter post aangetekende zending van 6 augustus 2019 maakt de advocaat van verwerende partij een verweerschrift over.

Wegens ziekte van de voorzitter wordt de heer Kurt Willems als plaatsvervangend voorzitter aangewezen. Op basis van bezwaren trekt de heer Kurt Willems zich terug als voorzitter. De zitting wordt uitgesteld en de heer Wilfried Rauws wordt aangeduid als plaatsvervangend voorzitter.

Er werden geen getuigen gehoord.

3. Over de ontvankelijkheid van het beroep

Het beroep is tijdig ingediend. De overige vormvereisten van het besluit van 22 mei 1991 en het werkingsreglement van de Kamer van Beroep, die op straffe van onontvankelijkheid van het beroep voorgeschreven, zijn nageleefd.

4. De regelmatigheid van de tuchtprocedure

In het dossier voorgelegd aan de Kamer van Beroep kan niet onmiddellijk de schriftelijke uitnodiging voor het tuchtverhoor worden gevonden (art. 19, §2 Tuchtbesluit van 22 mei 1991). Maar de uitnodiging met de wettelijk opgelegde vermeldingen blijkt wel degelijk op 16 mei 2019 te zijn verstuurd nu ze geciteerd wordt in de bestreden tuchtbeslissing (p.42 en 43 Tuchtbeslissing). Bovendien waren de raadslieden van de verzoekende partij aanwezig en hebben die de regelmatigheid van de procedure wat betreft de uitnodiging voor de hoorzitting inzake de tuchtbeslissing niet betwist.

De tuchtprocedure is regelmatig.

5. De grond van de zaak

5.1 De dames ... van de Onderzoeksceel van het Gemeenschapsonderwijs hebben een grondig onderzoek gedaan naar de ten laste tuchtfacten, waarbij niet alleen twee korte filmpjes, gemaakt met een smartphone door een leerling, aan de orde zijn gekomen. De onderzoekers hebben ook interviews afgenomen van de directrice, collega's van de verzoekende partij en de leerlingen uit de klas van de verzoekende partij. De voormalige directrice blijkt niet aan het onderzoek te hebben meegewerkt (stuk 9 Tuchtdossier).

In zijn lange loopbaan heeft de verzoekende partij nooit eerder een tuchtstraf gekregen.

Initieel, dit wil zeggen tijdens de procedure van de preventieve schorsing en bij de aanvang van het tuchtonderzoek, was er nog sprake van een derde filmpje over een 'wildcamera' geplaatst in de kleedkamer van leerlingen, waartussen zich geen meisjes bevinden. Nu er geen duidelijk verband kon worden gelegd met de verzoekende partij, werd deze tenlastelegging niet weerhouden in het verdere verloop van de tuchtprocedure.

Voor zover van belang in deze tuchtprocedure kan worden opgemerkt dat er geen geïndividualiseerde functiebeschrijving voorligt en ook geen verslag van functioneringsgesprekken.

5.2 Wel weerhouden in het verdere verloop van de tuchtprocedure is “het systematisch aan de dag leggen van een totaal onverantwoorde en een leerkracht onwaardige handelwijze ten opzichte van leerlingen (voortdurende aanrakingen van leerlingen, het gooien van materiaal, het maken van grappen voortdurend spelen in de lessen (...). In de tuchtbeslissing heeft de Raad van Bestuur van de verwerende partij evenwel deze tenlastelegging laten vallen, maar met de vermelding dat de eerdere feiten wijzen op een meer fundamenteel functioneringsprobleem in het pedagogisch-didactisch handelen van de verzoekende partij. Nu de verwerende partij de derde tenlastelegging heeft laten vallen (zie p. 65 en 66 van de tuchtbeslissing) kan dit derde ten laste gelegde feit bestaande uit eerdere incidenten die niet in tijd en ruimte te plaatsen zijn, verder buiten beschouwing blijven.

5.3. De verwerende partij tilt het zwaarst aan het eerste ten laste gelegde tuchtfeit (supra), waarbij de verzoekende partij leerling ... een gasbrander klein formaat tegen het oor houdt en het ontstekingsmechanisme laat klikken, terwijl zij het zicht van de leerling beperkte. Verzoekende partij handelde zo om, volgens haar, de werking van het gasbrander in een afgesloten ruimte te demonstreren en uit te leggen. Het filmpje dat 10 seconden duurt, werd gemaakt door een medeleerling ... met zijn smartphone. Het incident leidde tot een boze reactie van de ouders van de leerlingen ... en ... (in het dossier ook ... genoemd).

Het blijkt dat de twee leerlingen met elkaar bevriend zijn en, volgens sommige verklaringen van andere praktijkleerkrachten, ook familie van elkaar, namelijk dat het neven zijn (o.m. verklaring ...). De leerlingen mogen in beginsel in de klas geen smartphone bij zich hebben. Volgens leerling ... wist hij niet dat het voorval zou gefilmd worden, maar op het ogenblik dat de verzoekende partij de gasbrander tegen zijn oor probeerde te houden en zijn ogen nog niet beperkt waren zag hij wel “dat er door een leerling in de klas met een gsm werd gefilmd” (Onderzoeksverslag p. 19).

Het blijkt ook dat leerling ... niet de gemakkelijkste leerling was (verklaring leraar elektriciteit en decoratie: “... stoort gewoon constant de les”; “... staat graag in de belangstelling”; verklaring mevr. ..., leerlingenadministratie: “Het zijn niet allemaal doetjes en durven wel iets uitlokken”). Het gaat om twee leerlingen van de klas 4 Tweede graad beroepsonderwijs

Volgens algemeen directeur .. is het niet uitgesloten dat het incident deels is uitgelokt, maar dat een leraar zich niet mag laten provoceren. Ook volgens sommige

praktijkleraars kan er sprake zijn van uitlokking (Onderzoeksverslag p. 19). Andere leraars van meer algemene vakken, vonden de handelwijze van de verzoekende partij laakbaar.

Bij de evaluatie van het ten laste gelegde feit is de vaststelling belangrijk dat de door de verzoekende partij gehanteerde gasbrander defect was en niet kon worden gebruikt. Er dreigde in se geen gevaar voor de leerling. Het onderzoeksteam heeft de gasbrander niet kunnen bekijken omdat de directie die had verwijderd omdat het defect was. Niemand gaf aan dat de brander kon worden geactiveerd (Onderzoeksverslag p. 21).

De verwerende partij geeft terecht aan dat de verzoekende partij leerling ... uit de groep heeft gehaald “om hem op zijn plaats te zetten” (zie p. 22 Onderzoeksverslag). De beelden uit het filmpje zien er bedreigender uit dan de handelwijze van ... in werkelijkheid was. Het blijkt ook niet dat leerling .. op het ogenblik van het voorval erg onder de indruk was. Volgens sommigen heeft hij gegrijsd, maar het is niet uitgesloten dat de leerling zich toch bedreigd heeft gevoeld, temeer omdat de verzoekende partij er blijkbaar een herhaalde handeling heeft gesteld. Ter zake kan nog het volgende nuttig worden opgemerkt. De bestreden tuchtbeslissing neemt het Onderzoeksverslag over waarin er wordt op gewezen dat “De overige leerlingen zijn blijkbaar niet onder de indruk van de demonstratie van de gasbrander bij ... en lachen dit eerder weg als een grap” (Onderzoeksverslag p. 21; Tuchtbeslissing p. 65).

De Kamer van Beroep is van oordeel dat de verzoekende partij een fout heeft gemaakt door zich in strijd met artikel 8 van het Rechtspositiedecreet Gemeenschapsonderwijs in haar omgang met de leerling niet correct te hebben gedragen. De verzoekende partij heeft niet pedagogisch gehandeld en zijn pedagogische verantwoordelijkheid miskend. Uit de context van de casus blijkt evenwel dat dit tenlastegelegde tuchtfeit in werkelijkheid substantieel minder ernstig is dan het op het eerste gezicht lijkt en de verwerende partij het inschat.

5.4 Het tweede ten laste tuchtfeit van voor 5 oktober 2018 vindt zijn grondslag in een opname gemaakt door leerling ... met een mobiele telefoon dat ongeveer 13 seconden duurt. Op het filmpje zijn de personen nauwelijks herkenbaar, behalve dan de verzoekende partij die op haar stoel blijft zitten tijdens het vechtincident of ‘speelvechtende incident’ tussen twee leerlingen. De leerling op de grond zou ... zijn en de staande leerling betrokken bij het incident In een geschreven verklaring van 15

oktober 2018 schrijft deze leerling “ik weet niks van een gevecht of van iemand geslagen. Dat is nooit gebeurt”.

De meeste leerlingen herinneren zich niets meer van ‘het gevecht’. Een andere leerling kan niet bevestigen dat de leerling ... leerling ... effectief zou hebben geslagen. Een andere leerling meende dat er tussen de leerlingen een speelgevecht heeft plaats gevonden. In het tuchtverslag valt te lezen dat de leerlingen het voorval beschouwen als een grap (p. 28)

Na het voorval is er niet onmiddellijk geklaagd bij de directie van de verwerende partij, laat staan dat er aangifte zou zijn gedaan bij de politie.

In de bestreden tuchtbeslissing wordt geschreven dat niet erg duidelijk is wat zich afspeelde in de klas en dat de ware toedracht van wat er zich afspeelde niet ondubbelzinnig kan worden aangetoond. Het passieve gedrag en de uitlatingen van de verzoekende partij kunnen niet als een tuchtvergrijp worden beschouwd.

5.5 In zijn lange loopbaan heeft de verzoekende partij nooit eerder een tuchtstraf gekregen. De verzoekende partij blijkt ook over een uitstekende vakkennis te beschikken. De leerlingen, behalve de leerlingen ... en ..., vinden de verzoekende partij een goede leerkracht en hopen op zijn snelle terugkomst (p. 36 Onderzoeksverslag). Gelet op de relativering en contextualisering van het sub 5.3 beschreven tuchtfeit is een tuchtstraf van een schorsing van drie maanden gepast.

BESLISSING

Gelet op het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de evaluatie, maatregelen van orde en tucht in het gemeenschapsonderwijs, zoals gewijzigd;

Gelet op het Besluit van de Vlaamse Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel van 6 augustus 2009 houdende aanstelling van de voorzitter en plaatsvervangende voorzitters van de Kamer van Beroep voor het personeel van het gemeenschapsonderwijs, zoals gewijzigd;

Gelet op het Werkingsreglement van de Kamer van Beroep, zoals goedgekeurd op 10 november 2011;

Gelet op de hoorzitting van 3 oktober 2019;

Na beraadslaging;

Na geheime stemming;

Eerste artikel (geheime stemming met unanimititeit):

De beslissing van de scholengroep 13 Zuid-Limburg waarbij ... de tuchtmaatregel van het ontslag wordt opgelegd, wordt door de kamer van beroep vernietigd.

Tweede artikel (geheime stemming met unanimititeit):

De kamer van beroep legt de tuchtmaatregel van de schorsing voor drie maanden op.

Aldus uitgesproken te Brussel op 3 oktober 2019.

De Kamer van Beroep was samengesteld uit :

De heer Wilfried Rauws, plaatsvervangend voorzitter;

Mevrouwen V. De Merlier, C. De Smul, P. De Vis, L. Vandecan en K. Vandensavel
vertegenwoordigers van het gemeenschapsonderwijs;

Mevrouw S. Vanspeybroeck en de heren R. Van der Straeten, D. Dietrich en J-L. Barbéry,
vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Mevrouw K. De Bleeckere, secretaris

Om de pariteit onder de geledingen te herstellen neemt, na loting, mevrouw C. De Smul
niet deel aan de stemming.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij en
voor het dossier.

Plaatsvervangend voorzitter,
Wilfried Rauws,

Plaatsvervangend secretaris,
Karen De Bleeckere